

Przedmiotowy system oceniania

Obowiązuje od 30.01.2023 r.

BIOLOGIA

Opracowanie: Mariola Hudy – nauczyciel biologii

Przedmiotowy system oceniania z biologii w szkole podstawowej opracowany w oparciu o:

1. Obowiązującą podstawę programową.
2. Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim lub znacznym, kształcenia ogólnego dla szkoły branżowej I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz dla kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej; Dz.U. z 2017 r., poz. 59).
3. Statut i WSO.
4. Program nauczania biologii w szkole podstawowej, klas 5-8, wydawnictwa „Nowa Era”.

Przedmiotem oceniania są:

- wiadomości,
- umiejętności,
- postawa ucznia i jego aktywność.

Cele ogólne oceniania:

- rozpoznanie przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań programowych,
- poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych z biologii i postępach w tym zakresie,
- pomoc uczniowi w samodzielnym kształceniu biologicznym,
- motywowanie ucznia do dalszej pracy,
- przekazanie rodzicom lub opiekunom informacji o postępach dziecka,
- dostarczenie nauczycielowi informacji zwrotnej na temat efektywności jego nauczania, prawidłowości doboru metod i technik pracy z uczniem.

Formy aktywności podlegające ocenie:

1. **Wypowiedzi ustne.** Obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich zajęć, w przypadku lekcji powtórzeniowych z całego działu. Uczniowie są odpytywani na bieżąco.

2. **Wypowiedzi pisemne:**

a) Kartkówki obejmujące materiał z trzech ostatnich lekcji (nie muszą być wcześniej zapowiedziane).

b) Sprawdziany podsumowujące poszczególne działy (sam sprawdzian oraz jego formę należy zapowiedzieć, co najmniej tydzień wcześniej).

3. **Inne:**

a) Wkład pracy w przyswojenie wiedzy na lekcji bieżącej (krótkie wypowiedzi na lekcji, praca w grupie, prowadzenie obserwacji, wykonywanie doświadczeń).

Będą oceniane za pomocą plusów zapisanych w zeszytach, które zostaną następnie przeliczone na oceny. Uczeń otrzyma ocenę bardzo dobrą gdy zgromadzi trzy plusy. Uczeń, który nie pracuje na lekcji może otrzymać minus. Po otrzymaniu 3 minusów otrzymuje ocenę niedostateczną.

b) Umiejętności doskonalone w domu (praca domowa)

Za pracę domową można uzyskać ocenę (jeżeli praca jest obszerna, wymaga dodatkowych umiejętności, jest długoterminowa czy dla chętnych) w skali celujący - dopuszczający.

c) Prace dodatkowe (samodzielne opracowania oparte na innych źródłach niż podręcznik, plansze, rysunki, okazy wzbogacające zbiory, referaty, projekty, planowanie i przeprowadzanie obserwacji i doświadczeń)

Oceniane będą w skali celujący - dobry lub za pomocą plusów analogicznie jak za wkład pracy w przyswojenie wiedzy.

d) Mikroskopowanie

Uczeń klasy 5, w pierwszym semestrze otrzymuje ocenę za opanowanie umiejętności obserwacji mikroskopowych w skali bardzo dobry - niedostateczny.

e) Praca metodą projektu

Nauczyciel może zadać uczniom, w grupach lub samodzielnie, pracę metodą projektu.

W pracy metodą projektu oceniane będzie:

- pomysł na przeprowadzone doświadczenie/obserwację,
- sposób i dokładność wykonania projektu,
- opracowanie wyników badania i prawidłowość wysuniętych wniosków,
- forma przedstawienia wyników,
- zaangażowanie ucznia w pracę.

Projekt będzie oceniany w skali celujący-dopuszczający. Jeżeli uczeń nie przystąpi do wykonywania projektu i nie przedłoży w wyznaczonym terminie wyników obserwacji/doświadczenia otrzymuje ocenę niedostateczną.

f) Udział w konkursach

Sposób oceniania:

1. Oceny cząstkowe wyrażane są cyfrowo w skali 1-6. W ciągu semestru (przy jednej godzinie tygodniowo) uczeń powinien uzyskać przynajmniej trzy oceny cząstkowe.
2. Ocena klasyfikacyjna wyrażana jest słownie wg skali: celujący, bardzo dobry, dobry, dostateczny, dopuszczający, niedostateczny.
3. W przypadku wypowiedzi pisemnych przyjmuje się skalę punktową przeliczaną na oceny cyfrowe wg kryteriów zapisanych w WSO.

Nauczyciel dla zindywidualizowania pracy uczniów, w celach motywujących może stosować znaki: „+” oraz „-”.

4. Uczeń ma prawo dwukrotnie w ciągu półrocza zgłosić nieprzygotowanie do lekcji lub brak zadania np. 2 x np + 1 x bz lub 3 x bz. Nieprzygotowanie nie dotyczy zapowiedzianych sprawdzianów i kartkówek.

Po wykorzystaniu limitu określonego powyżej, uczeń otrzymuje za każde nieprzygotowanie lub brak zadania ocenę niedostateczną.

Uczeń powinien każde nieprzygotowanie i brak zadania zgłosić w trakcie sprawdzania obecności.

Zasady poprawiania ocen:

1. Uczeń ma możliwość poprawy oceny klasyfikacyjnej (semestralnej i rocznej) według zasad ustalonych w WSO.
2. Sprawdziany, z których uczeń uzyskał ocenę niedostateczną ma prawo poprawić w ciągu dwóch tygodni od ich zwrotu.
3. Uczeń może również poprawić inne oceny, ale w uzgodnieniu z nauczycielem. Oceny z odpowiedzi ustnych i kartkówek nie podlegają poprawie.
4. Uczeń nieobecny na sprawdzianie ma obowiązek napisania sprawdzianu lub zaliczenia odpowiedzi ustną w ciągu tygodnia od daty powrotu do szkoły.
5. W przypadku, gdy uczeń zgłosi chęć uzupełnienia braków z przedmiotu, nauczyciel chętnie udzieli pomocy
7. Jeżeli uczeń z przyczyn losowych nie może napisać sprawdzianu lub testu w określonym terminie, wówczas ma obowiązek uczynić to na najbliższej lekcji lub w terminie ustalonym z nauczycielem.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- prezentuje swoje wiadomości posługując się terminologią biologiczną,
- potrafi stosować zdobyte wiadomości w sytuacjach nietypowych,

- formułuje problemy i rozwiązuje je w sposób twórczy,
- dokonuje analizy lub syntezy zjawisk i procesów biologicznych,
- wykorzystuje wiedzę zdobytą na innych przedmiotach,
- potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł informacji,
- bardzo aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- wykonuje dodatkowe zadania i polecenia,
- w pracach pisemnych osiąga najczęściej 100% punktów możliwych do zdobycia.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania,
- wykazuje szczególne zainteresowania biologią,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów w nowych sytuacjach,
- bez pomocy nauczyciela korzysta z różnych źródeł informacji,
- sprawnie posługuje się mikroskopem i lupą oraz sprzętem laboratoryjnym,
- wykonuje prace i zadania dodatkowe,
- prezentuje swoją wiedzę posługując się poprawną terminologią biologiczną,
- aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 90% do 99% punktów możliwych do zdobycia.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności bardziej złożone i mniej przystępne,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów typowych, w przypadku trudniejszych korzysta z pomocy nauczyciela,
- posługuje się mikroskopem i zna sprzęt laboratoryjny,
- udziela poprawnych odpowiedzi na typowe pytania,
- jest aktywny na lekcji,
- w pracach pisemnych osiąga od 70% do 89% punktów.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności przystępne, niezbyt złożone, najważniejsze w nauczaniu biologii, oraz takie które można wykorzystać w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych,

- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe problemy o małym stopniu trudności,
- z pomocą nauczyciela korzysta z takich źródeł wiedzy jak: słowniki, encyklopedie, tablice, wykresy, itp.,
- wykazuje się aktywnością na lekcji w stopniu zadowalającym,
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 50% do 69% punktów.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych programem, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia,
- wykonuje proste zadania i polecenia o bardzo małym stopniu trudności, pod kierunkiem nauczyciela,
- z pomocą nauczyciela wykonuje proste doświadczenia biologiczne,
- wiadomości przekazuje w sposób nieporadny, nie używając terminologii biologicznej,
- jest mało aktywny na lekcji,
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 30% do 49% punktów.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określanych podstawami programowymi, koniecznymi do dalszego kształcenia,
- nie potrafi posługiwać się przyrządami biologicznymi,
- wykazuje się brakiem systematyczności w przyswajaniu wiedzy i wykonywaniu prac domowych,
- nie podejmuje próby rozwiązania zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela,
- wykazuje się bierną postawą na lekcji,
- w przypadku prac pisemnych osiąga poniżej 30 %,
- nie prowadzi systematycznie zapisów w zeszycie przedmiotowym.

Dla uczniów posiadających opinię PPP lub zaświadczenie lekarskie ustala się, że nauczyciel uwzględni w sposób szczególny zapis opinii PPP, wskazań lekarskich oraz ustalenia zespołu do spraw pomocy psychologiczno - pedagogicznego w szkole, a także dostosowuje wymagania edukacyjne do rozwoju psychofizycznego ucznia.